

ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांच्या
विहिरींचे संरक्षक कठडे
बांधण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन परिपत्रक, क्रमांक ग्रापाधो-११११/प्र.क्र.११३/पापु-०७
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : १५ डिसेंबर, २०११

प्रस्तावना :

ग्रामीण पाणी पुरवठा कार्यक्रमांतर्गत घेण्यात येणाऱ्या साध्या विहिरी त्याचप्रामणे, ग्रामीण नळ पाणी पुरवठा योजनांच्या उद्भव विहिरी, साठवण विहिरी इत्यादींसाठी संरक्षक कठडे बांधण्याची तरतूद करण्यात आलेली असते. त्यानुसार ते बांधण्यात देखील येतात. मात्र कामांतराने ते ढासळतात तर काही ठिकाणी असे संरक्षक कठडे बांधण्यातच येत नाही. त्यामुळे जंगलाच्या शेजारी असलेल्या गावांमध्ये अशा कठडा नसलेल्या विहिरींमध्ये जंगली श्वापदे पडून यामध्ये त्यांना इजा पोहचते किंवा जीव गमवावा लागतो.

२. महाराष्ट्र राज्य वन धोरणासंदर्भात दि. १६ मार्च, २०११ रोजी मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीमध्ये झालेल्या निर्णयानुसार या संदर्भात तातडीने कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. ही बाब विचारात घेता वन प्राण्याच्या संबंधित दृष्टीकोनातून अशा रितीने कठडा विरहित विहिरी असणे निश्चितच योग्य नाही. त्यासाठी जंगल लागून असलेल्या ग्रामीण भागातील विहिरींना संरक्षक भिंती बांधलेल्या असाव्यात, अशा सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रक :

ग्रामीण भागात जंगलाच्या शेजारी असलेल्या गावांमधील नळ पाणी पुरवठा योजनांच्या किंवा पिण्याच्या पाण्यासाठी वापरात असलेल्या विहिरींना संरक्षक कठडे, बांधण्यात आलेले नसतील तर ते तात्काळ बांधण्यात यावेत तसेच जे कठडे ढासळलेले असतील ते तातडीने दुरुस्त करण्यात यावेत.

२. या कठड्यांच्या बांधकामासाठी / दुरुस्तीसाठी येणारा खर्च जिल्हा परिषदांनी / ग्राम पंचायतींनी त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या पाणी पुरवठा योजनांसाठीच्या देखभाल व दुरुस्ती खर्चातून करावा. कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद यांनी सदर सूचना त्यांचे कार्यक्षेत्रातील संबंधित गावापर्यंत पोहचवून त्याची अंमलबजावणी होत आहे, याची दक्षता घ्यावी.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेब साईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१११२१५०९५७०११२१००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र.अं.खडसे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

मा.मंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव,
मा.राज्यमंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव
सर्व विधान परिषद/विधान सभा सदस्य
विभागीय आयुक्त (सर्व)
आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई
संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
मुख्याधिकारी (सर्व नगर पालिका) (अ, ब व क वर्ग)
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,
सर्व अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
सर्व कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद
सर्व कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण बांधकाम विभाग
महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, मुंबई (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता)
महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, नागपूर (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता)
मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई
उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर
सर्व प्रादेशिक उपसंचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा
सर्व प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
सर्व जिल्हा वरिष्ठ भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा
सर्व गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
मंत्रालयातील इतर सर्व विभाग,
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागातील सर्व पर्यवेक्षीय अधिकारी व कार्यासने
निवडनस्ती, कार्यासन क्रमांक पापु-०७